

REFERAT Økonomiudvalget 2012-2025 d. 27-03-2023

Mødedato Mandag d. 27. marts 2023 kl. 08:30

Mødested Borgmesterens mødelokale

Mødedeltagere Jesper Frost Rasmussen, Jakob Lose, Henning Ravn, Olfert Krog, May-Britt Andrea Andersen, Diana Mose Olsen, Jørgen Ahlquist, Jakob Lykke, Sabrina Bech Røn

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering fra Business Esbjerg og Erhvervshus Sydjylland.....	4
Det videre forløb vedr. det nye rådhus.....	5
Budget 2024-27. Økonomiudvalgets temadrøftelse om eget budget.....	6
Godkendelse af vedtægter for Ungebyråd.....	8
Udmøntning af grundkapital budget 2021-2024, samt bortfaldende projekter.....	10
Dispensation fra Sektorplan i Dagtilbud ved kapacitetsmangel.....	15
Ribe Svømmebad - udvidelse af kommunale faciliteter - projekteringsbevilling.....	19
Sport & Event Park Esbjerg - ændring af vedtægt.....	22
Program for paralleløpdrag - Udviklingsplan for Esbjerg midtby og Rørkjær.....	25
Nationalt testcenter for havvindmøller på land.....	27
Lukket: Naturprojekt Kongeåen - støtte fra EU's LIFE Fond.....	31
Lukket: Anmodning om kapitaltilførsel Tobakken.....	32
Lukket: Salg af erhvervsejendom.....	33
Lukket: Informationer, forespørgsler og meddelelser.....	34
Godkendelse - underskriftsblad.....	35

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Godkendt.

Punkt 2: Orientering fra Business Esbjerg og Erhvervshus Sydjylland

Resumé

Orientering og status fra Karsten Rieder og Randi Høxbro fra Business Esbjerg samt Jacob Christian Nielsen fra Erhvervshus Sydjylland.

Kompetencer

Økonomiudvalget

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at orientering gives.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Orientering givet.

Punkt 3: Det videre forløb vedr. det nye rådhus

20/23334

Resumé

Økonomiudvalget præsenteres for forslag til ombygning af rådhuset med henblik på implementering af planer for indretning.

Sagsfremstilling

I Budget 2021-24 blev der afsat i alt 8 mio. kr. til ”investering i nyindretning af Esbjerg Rådhus.” Siden januar måned 2022, hvor Direktionen godkendte nogle principper for indretningen af fællesfaciliteterne på rådhuset og deres udmøntning, er der arbejdet med at implementere beslutningen.

På mødet vil Personale & Udvikling og Teknik & Miljø fremlægge et forslag til indretning og ombygning af Esbjerg Rådhus.

Kompetencer

Økonomiudvalget

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at godkende det forelagte forslag til indretning og ombygning af Esbjerg Rådhus.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Udsat.

Punkt 4: Budget 2024-27. Økonomiudvalgets temadrøftelse om eget budget

23/105

Resumé

Budgetstrategien for Budget 2024-27 indeholder en tidsplan, hvoraf det fremgår, at fagudvalgene arbejder med budget i perioden januar til medio maj. For Økonomiudvalget er der planlagt temamøder om eget budget hhv. den 27. marts og 24. april.

På møderne drøftes også, hvordan det generelt går med fagudvalgenes budgetarbejde.

Sagsfremstilling

På temamøderne vil følgende emner blive drøftet, jf. budgetstrategien:

- Prioritering af besparelser
- Projekter, der udløber
- Fastholdelsesforslag
- Nødvendige og uafviselige forslag
- Omprioriteringer indenfor eget politikområde, under 500.000 kr.
- Eventuelt yderligere kompenserende besparelser

På mødet den 27. marts præsenteres et oplæg, som indeholder elementer af ovenstående specifikt vedrørende Økonomiudvalgets politikområder.

Derudover drøftes den 8-årig investeringsoversigt (bilag vedlagt) som aftalt ved sidste års budgetaftale.

Arealudvikling i forbindelse med ny byggemodningsplan indgår hvert år i Økonomiudvalgets materiale til Forhandlingsudvalget. Dette materiale færdiggøres snarest muligt.

På mødet den 27. marts aftales, hvilke emner der skal videreforarbejdes til temamødet den 24. april, hvor det endelige materiale til Forhandlingsudvalget fastlægges.

Kompetencer

Økonomiudvalget

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget drøfter budget 2024-27

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Drøftet.

Bilag

8-årig investeringsoversigt 2027-2030 PDF.pdf

Punkt 5: Godkendelse af vedtægter for Ungebyråd

22/23363

Resumé

Den 20. juni 2022 vedtog et enigt Byråd, at forvaltningen skulle udarbejde en konkret model for etablering af et Ungebyråd, og fremsætte dette til senere vedtagelse i Byrådet. Efter at have kortlagt erfaringer fra andre kommuner, inddraget unge og vurderet juridiske aspekter, fremlægger forvaltningen nu et forslag til godkendelse af vedtægter for et kommende Ungebyråd.

Sagsfremstilling

Ifølge byrådsbeslutningen fra juni 2022 er baggrunden for etablering af et Ungebyråd, at Byrådet ønsker at skabe et mere bæredygtigt demokrati gennem inkorporering af unge i den demokratiske proces. Esbjerg Kommune har sat sig som mål, at tiltrække unge og mindske udflytningen af unge. Med et Ungebyråd vil unge kunne høres og inddrages i demokratiet.

Byrådet pålagde derfor forvaltningen at udforme en konkret model for et Ungebyråd, til senere fremstilling for Byrådet. Byrådet pointerede, at unge fra hele kommunen skulle inddrages i arbejdet, samt at modellen for Ungebyrådet skulle sikre, at rådet blev besat af et bredt udvalg af unge i Esbjerg Kommune og blev repræsentativt på tværs af aldersgrupper, uddannelse, beskæftigelse og bopæl.

Forvaltningen igangsatte efterfølgende et større undersøgelsesarbejde for, som ønsket, at tage højde for de behov, ønsker og den måde unge i Esbjerg Kommune engagerer sig på, men også for at kunne drage nytte af de erfaringer mange andre kommuner har gjort sig ift. Ungeråd og Ungebyråd. De foreløbige overvejelser fra dette undersøgelsesarbejde blev drøftet på et temamøde i Byrådet d. 5. december 2022. Efterfølgende er Byrådets input til arbejdet blevet indarbejdet og det hele samlet i 'Rapport for Ungebyråd i Esbjerg Kommune', vedlagt som bilag.

Efter dialog med Esbjerg Kommunes jurister fremlægges på den baggrund forslag til 'Vedtægter for Ungebyrådet i Esbjerg Kommune' til godkendelse af Byrådet. Vedtægterne danner den juridiske, formelle og praktiske ramme for etablering og drift af et kommende Ungebyråd. Vedtægterne beskriver således:

- Navn og hjemsted (§ 1)
- Formål (§ 2)
- Organisation og sekretariat (§ 3)
- Sammensætning og periode (§ 4)
- Mødevirksomhed (§ 5)
- Formandskab (§ 6)
- Opgaver (§ 7)
- Økonomi (§ 8)
- Vedtægtsændringer (§ 9)

Efter godkendelsen af vedtægterne vil forvaltningen igangsætte de praktiske opgaver, PR og andet, med henblik på at Esbjerg Kommunes første formelle Ungebyråd påbegynder sin valgperiode og sit arbejde i oktober måned i indeværende år.

Vision 2025

Energi og indflydelse hele livet.

Økonomi

Der er i Kultur & Fritidsudvalget allerede afsat 100.000 kr. årligt til ungdomspolitiske indsatser. Disse midler vil blive overført til Økonomiudvalget og fremover blive anvendt på Ungebyrådet.

Kompetencer

Økonomiudvalget -> Byrådet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at vedtægter for Ungebyrådet i Esbjerg Kommune godkendes.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Godkendt med den bemærkning, at det i § 6, stk. 6 tilføjes, at der kun kan træffes beslutning om at afsætte forpersonen/næstforpersonen, såfremt 2/3 af medlemmerne er til stede.

Bilag

Vedtægter for Ungebyråd - marts 2023

Ungebyrådsrapport

Punkt 6: Udmøntning af grundkapital budget 2021-2024, samt bortfaldende projekter

23/5100

Resumé

Esbjerg Kommune har i dag et varieret boligmarked med tilbud om bolig til alle borgere. Det er et fælles mål for Esbjerg Kommune og boligorganisationerne i kommunen at sikre et fortsat varieret boligmarked. De almene boliger i kommunen skal være gode og sunde boliger beliggende i attraktive og trygge boligområder, der er i overensstemmelse med borgernes behov. Det gælder, hvad enten borgerne er enlige, unge, ældre, studerende, børnefamilier, arbejdssøgende, tilflyttere eller andet.

Ved budgetaftalen for 2021-2024 afsatte byrådet 30.000.000 kr. til grundkapital til alment nybyggeri, for at understøtte den fremadrettet udvikling af almenområdet og understøtte Esbjerg Kommunes Vision 2025 om flere borgere.

Byrådet godkendte den 7. juni 2021 en fordeling af grundkapital til 5 projekter, hvorefter der var en resterende pulje til grundkapital på 17.570.000 kr.

Nærværende sag er fordeling af grundkapitalen for den resterende pulje, samt bortfaldende projekter. Puljen til grundkapital, er i overensstemmelse med Strategi for alment nybyggeri, foreslået fordelt på dialogmøder mellem Esbjerg Kommune og Boligorganisationerne.

Sagsfremstilling

Ved budgetforliget for budget 2021-2024 indgik Byrådet aftale om grundkapital på 30.000.000 kr. til almene boliger i Esbjerg Kommune. Grundkapitalen blev afsat med henblik på at understøtte den fremadrettede udvikling af almenområdet, hvor der lægges op til flere almene boliger.

Byrådet godkendte den 7. juni 2021 en fordeling af grundkapital til 5 projekter til en samlet grundkapital for 41.183.569 kr. Dette var den resterende grundkapital fra budget 2020-2023, samt afsat grundkapital ved budget 2021-2024, herefter var den resterende pulje til grundkapital på 17.570.000 kr.

Bolig Syd Vest fik ved byrådsgodkendelsen d. 7. juni 2021 tilsagn til opførelse af 36 boliger i Tjæreborg. Boligorganisationen har i januar 2023 meddelt Tilsynet for Støttet byggeri, at projektet er bortfaldet. Dette medfører, at 5.098.141 kr. tilbageføres til den samlede grundkapitalpulje.

Ungdomsbo har ved byrådsbeslutningerne den 19. marts 2018 og 18. december 2017 fået tilsagn til 57 familieboliger på Kystvænget. Ved gennemførelse af projektet har Ungdomsbo lavet projektændringer, der har medført, at der opføres 32 familieboliger. Dette medfører, at 5.565.310 kr. tilbageføres til den samlede grundkapitalpulje.

De kraftige stigende byggepriser har indvirkning på, hvor meget alment byggeri det er muligt at opføre under det lovbestemte maksimumsbeløb for alment byggeri. Projekter, der vurderes til ikke at kunne gennemføres indenfor maksimumsbeløbet, er udskudt, hvor det er muligt.

Der er imidlertid en række almene byggeprojekter, der ligger klar til at blive opført, men ikke kan holdes inden for maksimumsbeløbet. For at få disse byggerier i gang er der blevet åbnet mulighed for, at Byrådet kan godkende en anskaffelsessum, som er op til 20 % højere end maksimumsbeløbet.

Esbjerg Kommune har søgt om forhåndsgodkendelse til rammeudvidelse til projektet med 11 familieboliger på Nipsvej i Ribe, samt projektet med 24 familieboliger i Askelunden og har af Landsbyggefonden fået tilsagn til dette, da forudsætningerne herfor er opfyldt.

Hvert år fremskrives maksimumsbeløbet for opførelse af alment byggeri, og denne fremskrivning er i 2023 på 5,9 % i forhold til januar 2022. I nærværende sag er tidligere godkendte projekter genberegnet med henblik på afsættelse af yderlig grundkapital.

På baggrund af drøftelser med boligorganisationerne på dialogmøder foreslås følgende kriterier anvendt som grundlag for udmøntningen:

- Projekter der understøtter kommunens Vision 2025.
- Opmærksomhed på at skabe flere almene boliger i hele kommunen og gerne projekter, som indeholder spændende/nyt byggeri.
- Fremme bosætningen således, at der er et attraktivt og bredt boligmarked for tilflyttere.
- Projekter, som er afsluttende for et område, hvor der er etableret etaper tidligere samt projekter på arealer/grunde, hvor kommunen har nedlagt institutioner.
- Projekter, der er et partnerskab mellem private investorer og en boligforening.
- Projekter, hvor en boligforening har et byggefelt i et større projekt.

Med udgangspunkt i ovenstående forslag til kriterier, og drøftelserne på dialogmøderne den 5. oktober 2022 og 5. januar 2023 med boligorganisationerne, indstilles nedenstående projekter for udmøntning af grundkapitalen. I bilaget ses alle indmeldte ønsker fra boligorganisationerne.

	Beregnet grundkapital 2023	Tidligere godkendt grundkapital	Merudgift	20% overskridelse	Heraf kommunal udgift	Samlet merudgift for EK
Tidligere godkendte projekter						
Ribe Boligforening, Nipsvej	1.750.252	1.612.000	138.252	4.375.630	437.563	575.815
Ungdomsbo, Darumvej, etape 1	11.071.250	10.100.000	971.250			971.250
A.B. Vejen Byggeselskab, Gørding	4.061.300	3.705.000	356.300			356.300
Ribe Boligforening, Ribe Jernindustri, etape 1	9.394.608	8.576.028	818.580			818.580
Ungdomsbo, Kvaglund/Kridthusgrunden	2.516.459	2.295.700	220.759			220.759
Ungdomsbo, Stengårdsvej (ungdomsboliger)	11.666.250	10.642.500	1.023.750			1.023.750
Boligforeningen 32, Askelunden	3.820.410	3.485.250	335.160	7.640.820	764.082	1.099.242
Ungdomsbo, Darumvej, etape 2	11.071.250	10.196.650	874.600		-	874.600
BSV, Storegade 88	22.398.016	22.068.714	329.302		-	329.302
Bramming Boligforening, Hunderup	2.657.100	2.447.196	209.904		-	209.904
Boligforeningen, 32, Askelunden (udvidelse)	1.273.470	1.172.868	100.602	2.546.940	254.694	355.296
Bortfaldet projekt						
Bolig Syd vest, Tjæreborg ved Hulvej/Nordre Strandvej, etape 1		5.098.141			-	(5.098.141)
Ungdomsbo, delvis bortfald Kystvænget		5.565.310				(5.565.310)
Forslag til nye projekter						
Ungdomsbo, Kvaglund/Kridthusgrunden	3.431.535					3.431.535
Varde Bolig Administration, Tjæreborg, etape 3	5.032.918					5.032.918
Total			5.378.459		1.456.339	4.635.800

Der er i alt 17.570.000 kr. i resterende grundkapital fra budget 2021-2024, dertil kommer der 10.663.451 kr. retur til grundkapitalpuljen.

Den resterende grundkapital vil efter fremskrivning af maksimumsrammerne, 20% overskridelse på 2 projekter, tilbageførelse af grundkapital fra 2 projekter, samt forslag om 2 nye projekter herefter udgøre 12.900.000 kr.

Projekterne er planlagt med Skema A godkendelse inden 2026 og derved en grundkapital på mellem 8% og 12%.

Ungdomsbo (Kridthusgrunden, familieboliger):

Ungdomsbo rev i 2008 Kridthuset ned. Kridthuset bestod af 134 boliger, som var en blanding af ungdomsboliger og små familieboliger. Siden 2008 har grunden lagt øde hen, og Byrådet godkendte den 22. juni 2020 grundkapital til Ungdomsbo, således de kan opføre 11 tæt/lave familieboliger.

Sidenhen har Ungdomsbo i fællesskab med Esbjerg Kommune og Kvaglund Kirke arbejdet på en helhedsplan for området. For realisering af denne helhedsplan kræver det afsættelse af yderlig grundkapital til 15 tæt/lave familieboliger, således der samlet opføres 26 familieboliger.

Målgruppen for disse boliger er beboer i områdets villakvarter, der ønsker at blive i området, men ønsker at skifte ejerboligen ud med en lejebolig. Projektet kræver udarbejdelse af lokalplan.

Projektet understøtter kriterierne om projekter, der er et partnerskab mellem private investorer og en boligforening, projekter, hvor en boligforening har et byggefelt i et større projekt.

Varde Bolig Administration (Tjæreborg, kommunal grund):

Ved udmøntning af grundkapitalen for budget 2018-2021 og for budget 2019-2022, fik Varde Bolig Administration tilsagn om grundkapital til etape 1 og 2 på kommunal grund i Tjæreborg.

Varde Bolig Administration ønsker på baggrund af interesse for boliger i Tjæreborg at udvide med en etape 3 med 22 tæt/lave boliger. Etape 3 vil styrke Varde Bolig Administrations afdelinger i Tjæreborgs driftsøkonomi, da der opnås stordriftsfordele. Projekter vil afslutte området, hvor der er etableret etaper.

Regulering af maksimums beløb:

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen fastsætter hvert år maksimumsbeløbet for støtte til boligbyggeri. Denne prisfremskrivning udgør fra 2022 til 2023 en merudgift på 22.230 kr. pr. bolig, og 1.080 kr. pr. m² i støtte til familieboliger.

Lovgrundlag, planer mv.

Almenboliglovens § 29 – Pantsætning.

Almenboliglovens § 60 – Kommunale anvisnings- og godkendelsesordninger.

Almenboliglovens § 107 – Gebyr støttesagsbehandling.

Almenboliglovens § 115 – Nybyggeri.

Almenboliglovens § 118 – Finansiering.

Almenboliglovens § 118a – Finansiering.

Almenboliglovens § 127 – Garantier.

Kommunestyrelseslovens § 41 - Beslutning om optagelse af lån og påtegning af garantiforpligtelser.

Kommunestyrelseslovens § 68 – Salg af kommunal grund.

Bekendtgørelse om støtte til almene boliger m.v. nr. 455 af den 17. april 2020. – maksimumsbeløb.

Bekendtgørelse nr. 1266 af 09/09/2022 – mulighed for 20% overskridelse af maksimumsbeløbet.

Grøn boligaftale 2020.

Økonomi

Udmøntningen af grundkapital til ovenstående projekter er sket med udgangspunkt i, at Esbjerg Kommune ønsker en almen sektor, hvor der arbejdes aktivt inden for flere områder, og at der anlægges en helhedsorienteret tilgang.

Med udgangspunkt i Strategien for Alment Nybyggeri har Esbjerg Kommune været i dialog med Boligorganisationerne om anvendelse budgettet til alment byggeri.

Det kommunale grundkapitalindskud udgør i henhold til gældende lov 14%. Regeringen har fået Folketingets opbakning til at indføre en differentieret grundkapitalindskudsmodel i 2019 og 2020. Det kommunale grundkapitalindskud vil være mellem 8% og 12% for familieboliger afhængig af den gennemsnitlige boligstørrelse, således at kommunerne skal indskyde færrest penge ved byggeri af små boliger og flest penge ved byggeri af store boliger.

Den 19. maj 2020 indgik Regeringen en boligaftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, SF, Enhedslisten, Det konservative Folkeparti, Alternativet og Sikandar Siddique, hvor den differentierede grundkapitalindskudsmodel blev forlænget til 2026. Dette er med henblik på at give kommunerne en lang og stabil planlægningshorisont. Der henvises til bilaget Stabil grundkapital.

De valgte projekter, fremskrivning af maksimumsrammerne og tilbageførelse af bortfaldet projekter udgør 4.635.800 kr. Det er forventeligt, at mergrundkapitalen kommer til udbetaling i årene 2023 til 2025.

Almene familieboliger må gennemsnitlig for en afdeling ikke overstige 110 m² pr. bolig. Den enkelte boligs areal kan ikke overstige 115 m².

Beregning af maksimumsbeløbet for almene boliger blev ændret ved ”Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om støtte til almene boliger mv.” pr. 17. april 2020. Fremadrettet vil der være et grundbeløb pr. bolig og et beløb pr. m². Dette er gældende for projekter, der skema A godkendes efter 1. august 2020.

For familieboliger er maksimumbeløbet pr. m² 18.360 kr., hertil kommer et beløb pr. bolig på 378.250 kr.

Kompetencer

Økonomiudvalget > Byrådet

Planmæssige konsekvenser

Det forventes, at projekterne vil kræve lokalplansændringer.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til Byrådet, at

1. maksimumsrammen for Nipsvej, Ribe Boligforening og Askelunden, Boligforeningen 32’ overskrides med 20 %.
2. der gives tilsagn til, at Ungdomsbo kan fremsende skema A ansøgning på 15 boliger i Kvaglund.
3. der gives tilsagn til, at Varde Bolig Administration kan fremsende skema A ansøgning på etape 3 i Tjæreborg.
4. projekterne endelig godkendes ved skema A ansøgning.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Liste V, C, A og F stemte for, i alt 8

Liste D stemte i mod, i alt 1

Indstillingen blev godkendt.

Bilag

Oversigt over nybyggeri ønsker februar 2023

Stabil Grundkapital

Punkt 7: Dispensation fra Sektorplan i Dagtilbud ved kapacitetsmangel

23/385

Resumé

Dagtilbud er udfordret af kapacitetsmangel på særligt 0-2 årsområdet. Dette er forsøgt afhjulpet ved at konvertere 3-5 års pladser og ledige børn-m2 til vuggestuepladser samtidig med at Sektorplanens intentioner er forsøgt overholdt. Der er på denne måde skabt knap 200 0-2 års pladser siden 2021, hvilket dog nu også er begyndt at presse antallet af nødvendige 3-5 års pladser.

Dagplejen arbejder kontinuerligt med rekruttering, men har store udfordringer med at få nok kvalificerede ansøgere, hvilket betyder kapacitet skal findes på anden vis.

Langtidsprognose for kapacitet, hvor der tages hensyn befolkningsudvikling samt forventet nedgang i antallet af dagplejere, peger på områder hvor der skal skabes flere daginstitutioner, men indtil de er bygget, er der brug for dispensation for Sektorplanens retningslinjer for at kunne opfylde kapacitetsefterspørgslen i disse områder. Der søges derfor generel dispensation for at gå fra Esbjerg Kommunes Sektorplan på dagtilbudsområdet til bygningsreglementet, hvor der er pres på kapaciteten.

Udvalget skal tage stilling til en indstilling til Byrådet om at godkende dispensation fra Sektorplanen.

Der er d. 13. marts 2023 truffet formandsafgørelse om godkendelse af dispensation fra Sektorplanen og mulighed for snarest eksekvering.

Sagsfremstilling

Kommunen har jf. Dagtilbudsloven pligt til at anvise en plads i alderssvarende pladstilbud til alle børn i alderen fra 26 uger til skolestart.

I Esbjerg Kommune har man siden 2009 arbejdet med en Sektorplan for Dagtilbud, der bl.a. sætter mål for dagplejens og daginstitutionernes fysiske rammer. Målene er et udtryk for hvilke pladsforhold og faciliteter, det tilstræbes at børn og medarbejdere i daginstitutioner får, når der laves udbygninger og andre ændringer i daginstitutionernes bygninger og udeområder, eller når der sker ændringer i børnetallet. I praksis betyder det at bl.a. at børn har 1 m2 ekstra børnerelateret plads end Bygningsreglementets absolutte minimumskrav samt at fysiske faciliteter som Sundhedsstyrelsens anbefalinger til antal af toilet/puslefaciliteter imødekommes samt at f.eks. vuggestuebørn har mulighed for at sove ude i krybbe/barnevogn.

Kapaciteten i Esbjerg Kommunes daginstitutioner er de seneste par år blevet udfordret. Dette skyldes bl.a.:

- Nedgang i antallet af pladser i dagplejen. Dette skyldes nye seniorregler og store udfordringer med rekruttering.
- Der er oprettet >185 0-2 års pladser i eksisterende bygninger, hvilket har presset 3-5 års kapaciteten - særligt i spidsbelastningsperioder frem til 31.03. hvert år inden skolestart.
- Fra 2024 kan behovet for 0-2 års pladser blive endnu større, da børn indskrives i børnehave 1 måned senere end i dag. Børn kan blive indskrevet tidligere, hvis familien ikke udnytter nye barselsregler fuldt ud.

- For 3-5 års pladser kan kapaciteten blive udfordret af nye muligheder for skoleudsættelser, der betyder at der kan blive flere børnehavebørn.
- For alle daginstitutionspladser gælder det, at ledige børne-m² kan blive inddraget til garderobe ifm. brandsyn, hvor nye regler gælder ift. brandlast.
- Befolkningsprognose kan ændre sig – særligt ifm. private udstykninger, hvor behov for pladser kan opstå hurtigere end de kan etableres.

For at kunne tilbyde de lovpligtige pladser i dagtilbud, vil vi gerne i perioder og områder have mulighed for at dispensere for Sektorplanen, så institutioner kan rumme børn i det omfang som bygningsreglementet foreskriver.

Dette vil betyde følgende:

- 0-2-årige kan gå fra 4 børnerelaterede m² til 3 m²
- 3-5-årige kan gå fra 3 børnerelaterede m² til 2 m²

I bygningsreglementet er der ikke krav til:

- Antal toiletter/pusleborde til børn (så der kan ikke leves op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger alle steder)
- Barnevognsrum/liggehal (ikke alle vuggestuebørn kan tilbydes at sove i krybbe/barnevogn ude)
- Størrelse af legeplads

Se endvidere i nedenstående om krav til Personaleforhold og arbejdsmiljøforhold, med yderligere bygningsmæssige krav, i forhold til behovet for mere personale når der kommer ekstra børn i institutionerne.

Eksempel på hvad dispensering kan give plads til af ekstra børn:

Område Ribe:

Børne-m² til rådighed jf. Sektorplan = 2386,7 m²

Børne-m² jf. forbrugt hvis Bygningsreglement = 1789,0 m²

Forskel 597,7 m²

Det skønnes at ca. halvdelen af disse børne-m² kan bruges til børn, mens den anden halvdel går til ekstra garderober, personalefaciliteter som forberedelse, garderobe, toiletter mv.

For område Ribe vil det give plads til enten

96 vuggestuebørn eller 144 børnehavebørn

Der kan også tænkes anden fordeling ind. Det er vigtigt at indtænke et flow ind i institutionerne, så børnene om muligt kan fortsætte i den institution de er indskrevet i 0-2 års alderen, så de om muligt ikke skal skifte institution ved pladsmangel i 3-5 års alderen i løbet af deres daginstitutionstid.

Opmærksomhedspunkter, hvis der dispenseres:

- Flere børn og personale på samme plads kan give udfordringer med lyd/konfliktniveau i institutionerne.
- Arbejdsmiljøet kan blive udfordret hvis flere børn skal hjælpes med de samme faciliteter med hensyn til toiletbesøg, håndvask og bleskift.
- Det kan være sværere at fastholde/rekruttere medarbejdere til institutioner med mange børn. Vi har i særligt i yderområder allerede udfordringer med at få kvalificeret personale.
- Der vil være forskel i serviceniveauet for Esbjerg Kommune, men forældre betaler samme pris uanset, hvor de får en plads i kommunen.
- Privatinstitutioner arbejder efter bygningsreglementet.

Der er indhentet tilkendegivelser fra forældrebestyrelserne, hvoraf der er modtaget ni tilkendegivelser. Tilkendegivelserne fordeler sig således:

- 7 områder/institutioner for en dispensation af Sektorplanen af hensyn til nærhed til i lokalområdet til en institution
- 2 områder/institutioner imod en dispensation

Generelt er der bekymring fra forældrebestyrelserne for de ulemper som forudses, hvis der dispenseres. Det pointeres generelt, at en evt. dispensation skal tidsbegrænses og ikke må blive en ny normal og gøres permanent. Tilkendegivelserne er vedlagt som bilag i deres helhed.

Der søges nu mulighed for at dispensere for Sektorplanen ved kapacitetsmangel, indtil der er bygninger, der kan opfylde krav til Sektorplanen i de udfordrede områder. Der bliver sideløbende arbejdet med etablering af nye pladser i de kapacitetsudfordrede områder med henblik på snarest muligt at opfylde behovet for pladser jf. Sektorplanen.

Der er d. 13. marts 2023 truffet formandsafgørelse om godkendelse af dispensation fra Sektorplanen. Formandsafgørelsen er begrundet i et akut pasningsbehov i Ribe, hvor flere børn står til at skulle anvises ud af garantiområdet og helt ind til Esbjerg.

Dispensationen muliggør nu, at børnene kan tilbydes plads i garantidistriktet.

Vision 2025

I dag kan Esbjerg Kommune brande sig på Sektorplanen, hvor børn i daginstitutioner får lidt ekstra plads end de lovbestemte i Bygningsreglementet. Denne brands muligheden vil få trangere kår ved dispensering.

Modsat vil en manglende mulighed for at tilbyde forældre plads i deres garantidistrikt tale imod ønsket om at øge bosætningen og tiltrække nye (børne-)familier til kommunen.

Lovgrundlag, planer mv.

Dagtilbudsloven

Sektorplan for Dagtilbud

Bygningsreglement

Personaleforhold og arbejdsmiljøforhold

For personalets vedkommende skal der være forberedelsesfaciliteter, personalerum, garderobe og arbejdsmiljølov bestemte toiletfaciliteter, hvilket må forudses at skulle etableres flere steder, hvis der kommer ekstra børn ind i institutionerne idet antallet af medarbejdere øges tilsvarende.

Kompetencer

Børn & Skoleudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Vurdering herunder alternativer

Alternativt vil forældre skulle tilbydes ledige pladser uden for deres garantidistrikt eller nærmeste garantidistrikt. Det vil f.eks. betyde at forældre i Ribe kan tilbydes ledige pladser i Esbjerg.

Indstilling

Direktøren for Børn & Kultur indstiller til Børn & Skoleudvalget, at der indstilles til Byrådet, at

1. Der gives generel dispensation for Sektorplan til at gå til Bygningsreglementet ved kapacitetsmangel i udfordrede områder.
2. En evt. dispensation administreres af chefen for Dagtilbud. Chefen giver løbende status til Børn & Skoleudvalget.
3. Den generelle dispensation gives for 3 år, hvor sagen skal politisk genforhandles.

Beslutning Børn & Skoleudvalget den 21-03-2023

1. Godkendt.
2. Godkendt.
3. Godkendt, idet den generelle dispensation genforhandles i udvalget inden udløbet af indeværende valgperiode.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Børn & Skoleudvalgets indstilling godkendt.

Bilag

Tilkendegivelser ifm dispensation fra Sektorplan til bygningsreglement.pdf

Punkt 8: Ribe Svømmebad - udvidelse af kommunale faciliteter - projekteringsbevilling

17/215

Resumé

Esbjerg Byråd besluttede i forbindelse med Budget 2023-2026 at afsætte yderligere 4,7 mio. kr. til udvidelse af Ribe Svømmebads faciliteter med varmtvandsbassin med dertilhørende teknikrum, depot og sammenbygning med omklædningsgang og svømmehal, Wellnessafdeling samt koldtandsbassin.

Der er tidligere afsat 10,5 mio. kr. til projektet, og dermed er det samlede rådighedsbeløb på 15,2 mio. kr. med 1,5 mio. kr. i 2023 til projektering og 13,7 mio. kr. i 2024 til projektets udførelse.

Denne sag omhandler projekteringsbevilling på 1,5 mio. kr. i 2023.

Sagsfremstilling

Ribe Svømmebad er en kommunal institution, som Ribe Fritidscenter står for at drifte, jf. aftale med Esbjerg Kommune. Det er afgørende at forbedre Ribe Svømmebad, så det bliver et attraktivt sted at være; både for de lokale men også for turister. I Ribe mærker man konkurrencen fra andre svømmehaller i umiddelbar nærhed.

Esbjerg Byråd besluttede i forbindelse med godkendelse af Budget 2021-2024 at afsætte 10,5 mio. kr. på budget 2023 til udvidelse af Ribe Svømmebads faciliteter med varmtvandsbassin, relaxområde, spabad, sauna, dampkabine mm.

Projektet blev med baggrund i samfundsudviklingen genberegnet af ekstern rådiver, og det blev vurderet, at projektet ikke kunne gennemføres for det allerede afsatte rådighedsbeløb på 10,5 mio. kr. Rådgiver har ad flere omgange genberegnet projektøkonomi senest til Budget 2023-26.

Projektet for udvidelsen af Ribe Svømmebad blev ved seneste genberegning afstemt med konkrete behov, og arbejdsgruppen for projektet er sammen med Fritid Sundhed & Omsorg og Ejendomme blevet enige om, at rådgiveren skulle lade følgende forudsætninger indgå i beregningerne af 3 forslag til budgetprioriteringerne for 2023-2026:

- at brugerne af varmtvandsbassinet på Margrethegården er indtænkt. Det drejer sig f.eks. om Ribe Svømmeklub (babysvømning) og Gigtforeningen. Ift. Gigtforeningen er der særlig fokus på adgangsforhold til varmtvandsbassinet. Badning af borgere kan forblive på Margrethegården da omklædningsfaciliteterne forbliver uændrede.
- at der ikke er indtænkt lift i hverken omklædningsfaciliteterne (forbliver uændrede) eller ved varmtvandsbassin; men at der er fokus på ordentlig handicaptilgængelighed ved adgangsforholdene til varmtvandsbassinet. Ved helt særlige behov kan der benyttes en mobil kranlift (ikke indregnet).
- at i forhold til det oprindelige forslag er tilbygningen flyttet til syd/østsiden af svømmebadet, hvorved der skabes en lettere adgang fra de eksisterende omklædningsrum. En adgang der betyder, at brugerne af de nye faciliteter ikke nødvendigvis skal igennem den nuværende svømmehal, men også således, at der er adgang til tilbygningen fra svømmehallen.

Ved budgetvedtagelsen for 2023-2026 besluttede Byrådet at følge arbejdsgruppens anbefaling om at bevilge yderligere 4,7 mio. kr. til at arbejde videre med forslag 3, indeholdende varmtvandsbassin med dertilhørende teknikrum, depot og sammenbygning med omklædningsgang og svømmehal, Wellnessafdeling samt koldtandsbassin. Forslaget tager udgangspunkt i det oprindelige projektforslag med ønske om tilvalg af et koldtandsbassin og hvad det forslag vil koste at realisere i 2023 prisniveau.

Vedlagt findes projektmateriale fra 18.7.2022, hvor det er forslag 3 (som også indeholder forslag 1 og 2) der gennemføres.

Den samlede projektsum og dermed rådighedsbeløb er herefter på 15,2 mio. kr. med 1,5 mio. kr. i 2023 til projektering og 13,7 mio. kr. i 2024 til projektets udførelse.

Både rådgiver, Ribe Fritidscenter og Esbjerg Kommune er nu klar til at gå i gang med projekteringsfasen, og der søges på dette grundlag en projekteringsbevilling på 1,5 mio. kr. i 2023 finansieret af det afsatte rådighedsbeløb til formålet.

I den videre proces herefter vil der blive afholdt orienteringsmøder mellem Ribe Fritidscenter, rådgiver, Ejendomme og Fritid Sundhed & Omsorg. Efterfølgende vil rådgiver udarbejde udbudsmateriale, hvorefter projektet skal i licitation. Først når selve licitationsresultatet kendes vil der blive ansøgt om en anlægsbevilling til projektgennemførelsen. Det forventes, at selve udførelsen af arbejdet kan starte primo 2024.

Tidshorisonten forventes at blive nogenlunde således:

Projektering april-september 2023

Udbud og licitation september-oktober 2023

Anlægsbevilling oktober-november 2023

Opstart på udførelse december 2023-januar 2024

Afslutning på udførelse ultimo 2024

Det anbefales, at der meddeles en projekteringsbevilling til Kultur & Fritidsudvalget på 1,5 mio. kr. i 2023 finansieret af det afsatte rådighedsbeløb.

Vision 2025

Med udvidelsen af Ribe Svømmebad er Esbjerg Kommune medvirkende til at skabe både livskvalitet og sundhed for brugerne. Ydermere er svømmebadet med til at danne rammen for fællesskab for brugerne samt fremme bevægelse i hverdagen.

Lovgrundlag, planer mv.

Kommunalfuldmagtsreglerne.

Økonomi

Der er samlet afsat følgende økonomi til finansiering af udvidelsen af Ribe Svømmebad (beløb angivet ekskl. moms):

	2023	2024	2025	2026
Anlæg	1.500.000	13.700.000		
Afledt drift	0	-13.200	-20.400	-14.700

Projektet vil øge driftsomkostningerne for Esbjerg Kommune, men fordi brugerne fra Margrethegården nu også økonomisk er indtænkt i projektet for udvidelsen af Ribe Svømmebad, vil der ikke være behov for driftsfinansiering af øgede driftsudgifter fundet med projektet. Dette fordi der kan afleveres 300.000 kr. af driftsmidler fra Margrethegården til finansiering af øgede driftsudgifter ved Ribe Svømmebad.

Til orientering kan oplyses, at anlægsprojektet ikke indeholder udgifter til reetablering af udenomsarealer. Disse finansieres efter aftale med Ribe Fritidscenter af opsparing i Ribe Svømmebads driftsbudget.

Personaleforhold og arbejdsmiljøforhold

Der er afsat 190.000 kr. til udvidelse af normeringen med 20 timer ugentligt til forskellige opgaver samlet for hele Ribe Svømmebad.

Kompetencer

Kultur & Fritidsudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed & Omsorg indstiller, at det indstilles til Byrådet, at der meddeles en projekteringsbevilling på 1,5 mio. kr. i 2023 til Kultur & Fritidsudvalget finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2023 til udvidelse af Ribe Svømmebad.

Beslutning Kultur & Fritidsudvalg den 20-03-2023

Godkendt, idet det tilføjes, at bevillingen skal gives til Økonomiudvalget.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Kultur & Fritidsudvalgets indstilling godkendt.

Bilag

Projektmateriale Ribe svømmebad

Punkt 9: Sport & Event Park Esbjerg - ændring af vedtægt

23/5548

Resumé

Den selvejende institution Sport & Event Park Esbjerg (SEPE) har indsendt ønske om ændringer til dennes vedtægt.

Jævnfør vedtægten for SEPE så skal vedtægtsændringer godkendes af Esbjerg Byråd.

Med denne sag beskrives de ønskede vedtægtsændringer, hvorefter de søges godkendt af Esbjerg Byråd.

Sagsfremstilling

Esbjerg Kommune har indgået kontrakt med SEPE omkring drift af henholdsvis Esbjerg Idrætspark, Guldager Idrætscenter, Veldtofte Idrætspark samt Bramming Kultur & Fritidscenter inkl. Bramming Svømmebad.

Kontrakten er godkendt af Esbjerg Byråd den 4. april 2016, og tilknyttet kontrakten er 3 bilag.

Som nævnt ovenfor omhandler denne sag en ønsket ændring af vedtægten for SEPE, og bilag 2 til kontrakten udgøres af denne vedtægt.

Jævnfør vedtægtens §7, stk. 2 skal vedtægtsændringer og beslutning om opløsning godkendes af Esbjerg Byråd.

SEPE's ønske om ændringer i vedtægten er opstået som følge af bestyrelsens årlige gennemgang, hvor man har haft fokus på udpegningsprocessen med henblik på at sikre, at de rette kompetencer og den rette kvalitet altid er til stede i bestyrelsen. Og alle bestyrelsens medlemmer har skriftligt godkendt de ønskede ændringer.

Ændringerne befinder sig indenfor 2 paragraffer, nemlig §6, stk. 1 og stk. 2 samt §7, stk. 2.

Herefter oplistes kort de ønskede ændringer og den fremtidigt ønskede ordlyd.

Paragraf 6 - Bestyrelse og ledelse

Stk. 1:

Bestyrelsens sammensætning er i §6, stk. 1 opgjort via 4 punkter (a – d), som lyder:

- a. 2 medlemmer udpeget af Esbjerg Idrætsråd
- b. 2 medlemmer udpeget af Business Esbjerg (det ene skal repræsentere turisme og attraktioner)
- c. 2 medlemmer udpeget af Esbjerg Byråd, blandt dets medlemmer
- d. 1 medlem udpeget af brugerformændene, blandt brugerformændene

Der er ønske om ændringer indenfor punkterne a, b og d, således de 4 punkter fremadrettet bliver som følgende:

- a. 1 medlem udpeget af Esbjerg Idrætsråd
- b. 2 medlemmer udpeget af Esbjerg Byråd, blandt dets medlemmer
- c. 1 medlem udpeget af brugerformændene, blandt brugerformændene
- d. 3 medlemmer udpeget af de 4 førnævnte, og som skønnes at have viden og

erfaring, som Sport & Event Park Esbjerg har brug for

Der er slutteligt ønske om at den sidste sætning i stk. 1 udgår, sætningen lyder ”For hver af grupperne a, b og d kan udpeges en suppleant, der kan deltage i bestyrelsesmøderne ved forfald.”

Stk. 2:

Bestyrelsens valgperiode er i §6, stk. 2 opgjort via 2 punkter, som lyder:

- Byrådets medlemmer følger Byrådets valgperiode
- Øvrige medlemmer udpeges for en toårig periode gældende fra d. 01.04.

Der er en ønsket ændring til punkt 2, og samtidig ønskes endnu et punkt tilføjet.

De 3 punkter ønskes fremadrettet formuleret som følgende:

- Byrådets medlemmer følger Byrådets valgperiode (uændret)
- Gruppe ”a” og ”c” medlemmer udpeges for en 2-årig periode gældende fra den 01.04. Medlemmet fra gruppe ”a” vælges i ulige år. Medlemmet fra gruppe ”c” vælges i lige år.
- Gruppe ”d” medlemmer udpeges for en 4-årig periode fra den 01.04. ét medlem udpeges første gang i 2023, 2 medlemmer første gang i 2024.

Herefter indgår en ny sætning: ”Overgangsordning 2023 og 2024, alle nuværende medlemmer sidder deres valgte perioder”.

Denne sætning slettes via redaktionel ændring, når overgangsfasen er gennemført.

Paragraf 7 - Bestyrelsens kompetence

Stk. 2:

Som tidligere nævnt så fremgår det af §7, stk. 2, at vedtægtsændringer og beslutning om opløsning kræver godkendelse af Esbjerg Byråd.

Denne passus ønskes erstattet af følgende:

”Væsentlige og større vedtægtsændringer og beslutning om opløsning kræver endvidere godkendelse af Esbjerg Byråd. Øvrige vedtægtsændringer godkendes af fagudvalget for området.”

Vedlagt sagen som bilag er både den eksisterende vedtægt (bilag 1) samt vedtægtsdokument med angivelse af de ønskede ændringer (bilag 2).

Vision 2025

Faciliteterne i SEPE's drift er alle med til at danne rammerne for et varieret udbud af aktiviteter, der fremmer bevægelse i hverdagen, og hvor mennesker mødes på tværs.

De støtter således op om Vision 2025 indenfor både ”Energi i hverdagslivet”, ”Livskvalitet og Sundhed” samt ”Fællesskab og Mangfoldighed”.

Økonomi

SEPE modtager hvert år et tilskud til drift af faciliteter, i 2023 modtager SEPE således 31.169.500 kr. I dette tal indgår også 2 tillægsbevillinger, nemlig tillægsbevilling som følge af Efb's nedrykning fra Superligaen (653.800 kr.), samt tillægsbevilling som følge af høje energipriser i 2022 – konkret omhandlende de sidste 4 måneder af 2022 (913.000 kr.), som er bevilget i januar 2023.

Tilskuddet påvirkes ikke ved de ønskede ændringer af vedtægten.

Kompetencer

Kultur & Fritidsudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed & Omsorg indstiller, at det indstilles til Byrådet, at de ønskede ændringer i vedtægten for den selvejende institution Sport & Event Park Esbjerg godkendes.

Beslutning Kultur & Fritidsudvalg den 20-03-2023

Godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Godkendt.

Bilag

Bilag 1 - SEPE Vedtægt.pdf

Bilag 2 - Vedtægt - inkl. ønskede ændringer af feb. 2023.pdf

Punkt 10: Program for parallelopdrag - Udviklingsplan for Esbjerg midtby og Rørkjær

22/26305

Resumé

Det er besluttet at igangsætte arbejdet med en udviklingsplan for Esbjerg midtby og Rørkjær. Det skal foregå gennem en byplankonkurrence i et parallelopdrag der involverer tre teams. De deltagende teams skal give deres bud på udviklingen af byen og vinderteamet skal bistå kommunen med udarbejdelsen af udviklingsplanen.

Plan & Byudviklingsudvalget skal tage stilling til, om programmet kan godkendes med henblik på igangsættelse af parallelopdraget.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet et oplæg til konkurrenceprogrammet for parallelopdraget, der er første del af en kommende udviklingsplan for Esbjerg midtby og Rørkjær.

I løbet af processen har der været inddragelse af både borgere, eksterne interessenter og faglige nøglepersoner i kommunen.

Konkurrenceprogrammet er udviklet med udgangspunkt i visionen om at Esbjerg skal være en levende storby med et rigt oplevelses- og kulturliv, hvor borgere og besøgende søger samvær, fællesskab, trives og udvikles.

Dette er formuleret i 5 hovedprincipper, som skal være retningsgivende for byudviklingen i Esbjerg fremadrettet:

Hovedprincip 1 – Sammen om Esbjerg

Hovedprincip 2 – Byens identitet

Hovedprincip 3 – Byens forbindelser

Hovedprincip 4 – Byliv og byrum

Hovedprincip 5 – Byfortætning

Med udgangspunkt i de 5 hovedprincipper, beskriver programmet vores visioner for byen og opridser de iboende dilemmaer samt de spørgsmål vi ønsker at få besvarelser på, fra de forskellige teams.

Programmet indeholder desuden beskrivelse og baggrundsmateriale om området og rammerne selve for konkurrencen.

Konkurrenceformen kaldes et ”parallelopdrag”, og er inddelt i to faser. I første fase udvikler 3 udvalgte konkurrenceteams forskellige scenarier for hvordan Esbjerg kan udvikle sig. Fasen afsluttes med præsentation og en samlet workshop hvor de forskellige scenarier diskuteres og vurderes. Dommerkomitéen udpeger to teams, der går videre til anden fase, hvor et valgt scenarie skal bearbejdes og konkretiseres. Dette vil til slut blive af en dommerkomité, og der findes et vinderforslag. Borgmesteren er formand for dommerkomitéen.

Vinderteamet vil efterfølgende bistå Esbjerg Kommune i udarbejdelsen af udviklingsplanen for Esbjerg midtby og Rørkjær.

Vision 2025

Udviklingsplanen skal medvirke til en attraktiv og levende by, der præges af kultur og oplevelser.

Lovgrundlag, planer mv.

Resultatet af parallelopdraget skal ligge til grund for udarbejdelsen af en udviklingsplan for Esbjerg midtby og Rørkjær.

Økonomi

Der er afsat midler til at gennemføre konkurrence og efterfølgende eksterne bidrag til at udarbejde udviklingsplan for midtbyen og Rørkjær.

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalg -> Økonomiudvalg -> Byråd

Høring

Der foregår løbende borger- og interessentinddragelse i processen med parallelopdraget og udviklingsplanen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til Byrådet, at programmet godkendes med henblik på igangsættelse af parallelopdraget.

Beslutning Plan & Byudviklingsudvalget den 23-03-2023

Godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Godkendt.

Bilag

Program for parallelopdrag - Udkast til politisk godkendelse

Punkt 11: Nationalt testcenter for havvindmøller på land

23/6550

Resumé

Et bredt flertal i folketetinget har besluttet, at der skal oprettes et tredje nationalt testcenter for havvindmøller op til 450 meter. Staten screener for arealer til dette, og har fundet i alt seks arealer, som nu indgår i en målrettet screening. To af arealerne berører Esbjerg Kommune. Formålet med sagen er at afklare Byrådets holdning til etableringen af et 3. nationalt testcenter i Esbjerg Kommune.

Sagsfremstilling

Et bredt flertal i folketetinget indgik i december 2021 en aftale, der skal sikre bedre forhold for vindbranchen i Danmark. Aftalen indebærer blandt andet, at der skal etableres et tredje nationalt testcenter for havvindmøller på land.

Det tidligere Bolig- og planstyrelsen har i samarbejde med DTU og vindbranchen screenet landet for mulige arealer. De primære kriterier i screeningen var vindforhold og afstand til boliger.

Det resulterede i fem mulige områder, hvor af to efterfølgende blev sorteret fra på grund af Forsvarets interesser.

Folketinget godkendte i juni 2022, at der kunne arbejdes videre med de tre mulige områder. Efterfølgende blev der tilføjet tre mindre områder, som nu også indgår i den målrettede screening.

Af de seks områder, der indgår i den målrettede screening, berører to af områderne Esbjerg Kommune.

I august 2022 blev der afholdt et møde mellem daværende minister Christian Raabjerg Madsen og borgmestrene i de berørte kommuner. Esbjerg Kommune sender i september 2022 to tekniske høringssvar, et til hvert af områderne, der kraftigt problematiserer etableringen af et testcenter i marsken.

Ribe Stift og Nationalpark Vadehavet har bidraget til kommunens høringssvar.

Vindbranchen ønsker, at testcenteret skal rumme plads til i alt otte møller med en totalhøjde på op til 450 meter. Møllerne skal placeres, hvor vindforholdene er gode, og på en nord/sydgående linje. Det er forventningen, at møllerne skal opstille med en indbyrdes afstand på cirka 850 meter. Det giver en samlet afstand fra nordligste til sydligste testplads på seks kilometer.

Testcenteret skal ejes og drives af Danmarks Tekniske Universitet (DTU), der så lejer de enkelte testpladser ud til virksomheder, der udvikler vindmøller.

Forvaltningen vurderer, at der er følgende problemer ved at etablere et 3. nationalt testcenter i marsken:

Verdensarven

- Vadehavet er udpeget som UNESCO verdensarv. Vadehavet er således klassificeret som uerstattelig for klodens befolkning. Placeringen truer områdets fremtidige udpegning som verdensarv.

Nationalparken

- Placeringen vil have en ødelæggende indflydelse på nationalparkens mulighed for at opfylde nationalparkloven og nationalparkens formål.

Det trilaterale vadehavssamarbejde

- Etablering af et nationalt testcenter vurderes at være i strid med de aftaler, der er indgået mellem Holland, Tyskland og Danmark. I alle tre lande er det forbudt at opstille vindmøller i selve Vadehavet. I samarbejdsområdet uden for beskyttelsesområdet er det kun tilladt at opføre vindmøller, når det ikke har en negativ påvirkning på vigtige økologiske og landskabsmæssige værdier.

Naturen

- Etablering af et nationalt testcenter inden for Natura 2000-området vil kunne have væsentlige negative konsekvenser for bevaringsmålsætningerne for en lang række fuglearter og ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.
- Etableringen af et nationalt testcenter er på adskillige punkter i strid med bekendtgørelse om fredning og vildtreservat i Vadehavets formål. Testcenteret vurderes ligeledes at være i direkte strid med fredningsbestemmelserne for Ribe Holme.
- Der er alvorlig konflikt mellem de igangværende naturgenopretningsprojekter på henholdsvis Mandø og ved Kongeåen, og etablering af et 3. nationalt testcenter i Marsken.

Turisme

- Turismen i Vadehavsområdet og de mange bæredygtige udviklingsprojekter, som skal beskytte og benytte naturen i et område, hvoraf store dele både er nationalpark og UNESCO verdensarv, er aldeles uforenelig med oprettelsen af

testcenter for havvindmøller.

Ovenstående punkter er problematiske i forhold til både område A og B. For område B gælder det, at der er en række særlige værdier knyttet til kulturmiljøet og landskabet omkring Ribe og Ribe Domkirke:

- Landskabet omkring Ribe er særdeles unikt, men også sårbart. Marsklandskabet har altid været friholdt for bebyggelse og tekniske anlæg på grund af risikoen for oversvømmelse. Landskabet defineres i høj grad af kontrasten mellem den bevoksningsløse og ubebyggede marsk og den bebyggede geestrand. Vadehavet, den ubebyggede marsk og Ribes placering på en forhøjning omgivet af det flade, våde landskab fortæller en meget tydelig historie om områdets udvikling. En historie, hvor der er et tæt samspil mellem områdets naturgeografi og kulturhistorie. Et testcenter i Ribemarsken vil permanent ødelægge denne fortælling.
- Ribe Domkirkes unikke placering på en lille forhøjning i det flade, våde landskab betyder, at Domkirken er et pejlemærke på tværs af store dele af marskfladen. I klart vejr markerer domkirken sig tydeligt over marskfladen fra eksempelvis kysten med Måde. Borgertårnet ved domkirken er 52 meter højt. Placeringen af et nationalt testcenter for 450 meter høje møller i marsken vil reducere domkirkens betydning som pejlemærke i landskabet og udviske den fortælling, der er omkring byen Ribe, dens historie og dens unikke placering i landskabet.

Der er lavet et høringssvar for hvert af de to områder. Høringssvarene er stort set enslydende, men i vurderingen af område B er der lagt mere vægt på påvirkningen af Ribe og de særlige kulturværdier, der er knyttet til byen, kirken og landskabet her.

Esbjerg Kommune og tidligere Ribe Kommune og Ribe Amt har i årtier værnet om marsken, Vadehavet og Ribe. Det gælder i alt; fra den helt overordnede planlægning, over landzonesager og husdyrgodkendelser, til godkendelser af skilte og vinduestyper i Ribe by. Derfor fremstår området i dag som helt unikt og med en tydelig fortælling om, hvordan nordens ældste by opstod. Opførelsen af et nationalt testcenter i området med alt hvad det medfører af infrastrukturelle anlæg, kraner, lysmaster og 450 meter høje forsøgsmøller, vil sætte den fremtidige forvaltning af området i perspektiv. Etableres der et nationalt testcenter i marsken er det svært at forestille sig, at Esbjerg Kommune efterfølgende kan sige nej til en uheldigt placeret gyllebeholder midt på marskfalden, til en husstandsvindmølle placeret i en af sigtelinjerne ind til domkirken eller en renovering af en bevaringsværdig marskgård, der bryder markant med områdets byggetraditioner.

På baggrund af ovenstående vurderer forvaltningen, at opførelsen af et nationalt testcenter i Ribemarsken er helt uforeneligt med de naturmæssige, kulturhistoriske og landskabelige værdier, der findes i området. Værdier, der er værnet om i årtier, og som blandt andet har ført til udpegningen som UNESCO Verdensarv.

Et nationalt testcenter er desuden helt uforeneligt med satsningen på bæredygtig turisme i Vadehavsregionen og de konkrete afledte projekter, der er beskrevet i dette notat. Det er uforeneligt, fordi turismen netop baseres på de værdier, som testcenteret vil forringe.

Lovgrundlag, planer mv.

Planloven.

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget > Klima & Miljøudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Planmæssige konsekvenser

Vedtages det at etablere et nationalt testcenter for vindmøller i Esbjerg Kommune eller andet sted vil det ske som statslig planlægning i form af et landsplandirektiv eller en anlægslov.

Konsekvenser for andre udvalg

Sagen behandles i både Plan & Byudviklingsudvalget og Klima & Miljøudvalget, før den behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Høring

Det tidligere Bolig- og planstyrelsen, nu Plan- og landdistriktsstyrelsen, sendte sagen i teknisk høring i august/september 2022. Esbjerg Kommune indgav på det tidspunkt et teknisk høringssvar.

Ministeren har efterfølgende udtalt i Pressen, at kommunerne vil blive hørt igen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til Byrådet, at Esbjerg Kommunes officielle holdning til etableringen af et 3. nationalt testcenter i Esbjerg er, at:

1. Esbjerg Kommune anerkender behovet for fortsat at kunne udvikle og teste vindmøller på dansk grund for at kunne fastholde en førerposition inden for den grønne omstilling.
2. Ved placering af et testcenter skal der være balance mellem industriens ønsker, hensynet til lokalsamfundene og beskyttelsen af natur, miljø og landskab.
3. For så vidt angår en placering i marsken ved Ribe mener Esbjerg Kommune, at et testcenter vil ødelægge fortællingen om nordens ældste by, og dens unikke samspil med den omgivende natur og landskabet. Det vil ødelægge naturen, kulturmiljøet og landskabet, og dermed også grundlaget for turismen i området. Ultimativt forventes det at påvirke områdets status som verdensarv.

Beslutning Plan & Byudviklingsudvalget den 23-03-2023

Godkendt, idet det af indstillingens pkt. 3 præciseres, at en placering af testcenter i vadehavsområdet generelt findes problematisk, og i særdeleshed i område B i marsken ved Ribe.

Beslutning Klima & Miljøudvalget den 24-03-2023

Godkendt, idet det af indstillingens pkt. 3 præciseres at en placering af testcenter i vadehavsområdet generelt findes problematisk, og i særdeleshed i område B i marsken ved Ribe.

Beslutning Økonomiudvalget den 27-03-2023

Klima & Miljøudvalgets indstilling godkendt.

Bilag

Høringssvar område A

Høringssvar område B

Punkt 12: Lukket: Naturprojekt Kongeåen - støtte fra EU's LIFE Fond

23/8104

Punkt 13: Lukket: Anmodning om kapitaltilførsel Tobakken

23/8243

Punkt 14: Lukket: Salg af erhvervsejendom

22/28843

Punkt 15: Lukket: Informationer, forespørgsler og meddelelser

23/121

Punkt 16: Godkendelse - underskriftsblad